

Fenntartható turizmusfejlesztés – új irányok

Szőke Tünde Mónika

Alföld Slow Egyesület, elnökségi tag

FENNTARTHATÓ TURIZMUS VS. FELELŐSSÉGTELJES TURIZMUS VS. LASSÚ TURIZMUS VS. ÚJ TURIZMUS

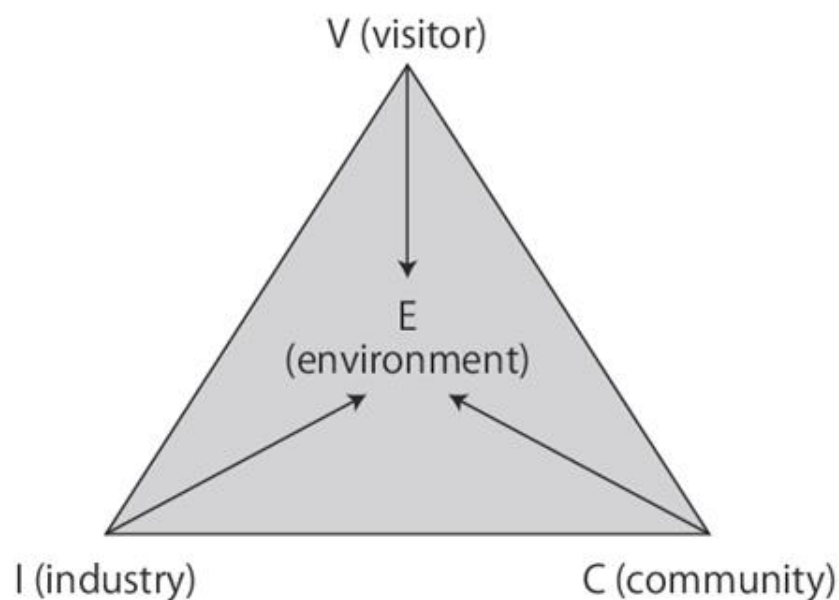
- **Kutatásom célja** azt vizsgálni, hogy a fenntartható turizmus, mint szemléletmód, és a felelősségteljes turizmus, a lassú turizmus és a napjainkban használatos új turizmus között milyen összefüggések fedezhetők fel.
- Mind a három utóbbi terület egyfajta turisztikai szemléletmódként is azonosítható, és nagyon sok hasonlóságot mutat.

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

- A fenntartható fejlődés (sustainable development) olyan fejlődési folyamat (földeké, városoké, termelési folyamatoké, társadalmaké stb.), amely **„kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket.** (ENSZ Brundtland-jelentés, 1987)”

FENNTARTHATÓSÁG A TURIZMUSBAN

- „A *turizmus* akkor fenntartható, ha nem ütközik a fenti szereplők egyikének az érdekével sem. Ez a **turizmus** olyan menedzselését feltételezi, amely elősegíti, hogy a látogatóforgalom fejlődjön és hatásai a **desztináció** közösségére, gazdaságára és környezetére egyaránt előnyösek legyenek ma és hosszú távon egyaránt, tehát:
- a **turista** jusson élményhez és tartózkodásával legyen elégedett;
- a **desztináció** gazdasága fejlődjön, a **turisztikai vállalkozások** prosperáljanak;
- a **közösség** és kultúrája gazdagodjon;
- a **természetes és épített környezet** részesüljön védelemben (Lengyel, 2008, old.: 12).”

FELELŐSSÉGTELJES TURIZMUS

- „a *felelősségteljes turizmus* minimalizálja az idegenforgalomnak a természeti, társadalmi és kulturális környezetre gyakorolt negatív hatását (Goodwin, 2011) (Gonda, 2022)”
- A *felelősségteljes turista* nyitott más kultúrák és hagyományok iránt, tiszteli a társadalmi és kulturális szokásokat, valamint az emberi jogokat.
- Segíti a természet megóvását, tiszteletben tartja a kulturális erőforrásokat.
- A helyi termelőket, termékeket keresi.
- Utazása előtt megismeri a desztináció hagyományait és szokásait, valamint egészségügyi helyzetét és a helyi törvényeket is (Gonda, 2022).

ÚJ TURIZMUS 27 TÉTELE

Dunakavicsok Podcast: Kovács Balázs és Nagy-Szász István

-
- *a lényegre kell koncentrálni, szelektálni (1)*
 - *fenntarthatósági fordulat (2)*
 - *az embert helyezze a desztináció a középpontba (3.).*
 - *mindent megkérdőjelező szemlélet (4.).*
 - *a növekedés misztifikációjának kerülése (5.)*
 - *a bizalmi légkör visszaállítása, és az alázat (6.)*
 - *körforgásos szemlélet, jó gyakorlatok keresése (7.)*

ÚJ TURIZMUS 27 TÉTELE

Dunakavicsok Podcast: Kovács Balázs és Nagy-Szász István

- *nem szégyen mástól tanulni (8.).*
- *jó gyakorlatok kiszűrése, adaptálása, és a mennyiség helyett a minőségre, a fenntarthatóságra kell helyezni a hangsúlyt (9.).*
- *a célt, a jó terveket ismerni kell (10.).*
- *a minden érintett (turista, dolgozó, helyi lakos) életminőségének javítását fókuszba helyező szemlélethez, ahol „minőségi élménytér” a desztináció (11)*
- *a látogató-ökonómia, és a turista nélküli turizmus (új turizmus) (12.),*
- *az optimalizált látogatóforgalom (13.)*

ÚJ TURIZMUS 27 TÉTELE

Dunakavicsok Podcast: Kovács Balázs és Nagy-Szász István

- *Az új turizmusban a közjó érdeke az elsődleges: Mit tehet a turizmus a térségért? (14.)*
- *Az új turizmushoz új mérőszámok (értékteremtésre vonatkozó mérőszámok pl. elégedettség, környezetvédelmi tanúsítvánnyal rendelkezők száma, zöld járművekkel érkezők aránya, hozzáadott érték) kellenek (15.).*
- *GSTC (Global Sustainable Tourism Council) kritériumok, fenntarthatósági szabványok (16.) történeteket kell eladni, azon keresztül motiválni, inspirálni, edukálni, és így beleszerettetni a turistát a desztinációba (17.).*
- *új narratívák szükségesek: változásra való nyitottság és transzformáció (18.)*
- *az autentikus és regionális szolgáltatások fókuszba helyezése a megatrend (19.).*

ÚJ TURIZMUS 27 TÉTELE

Dunakavicsok Podcast: Kovács Balázs és Nagy-Szász István

- új és *jövőorientált hívószavak*, mint életminőség, életművészet, életöröm (20.)
- Az interakciók számának növelése és elmélyítése a *találkozások moderátorai* által (korábban idegenvezetők, most helyi idegenvezető) (21.) történik.
- a *digitalizáció a hajtóereje* a változásoknak (22.).
- A jövő a *hálózatossodról* szól, a határon innen és túl is (23.).
- a *mesterséges intelligencia*, a *neuro-marketing*, (24.)
- *nemet mondani arra, ha valami nem szolgálja a célt és a közjót* (25.).

ÚJ TURIZMUS 27 TÉTELE

Dunakavicsok Podcast: Kovács Balázs és Nagy-Szász István

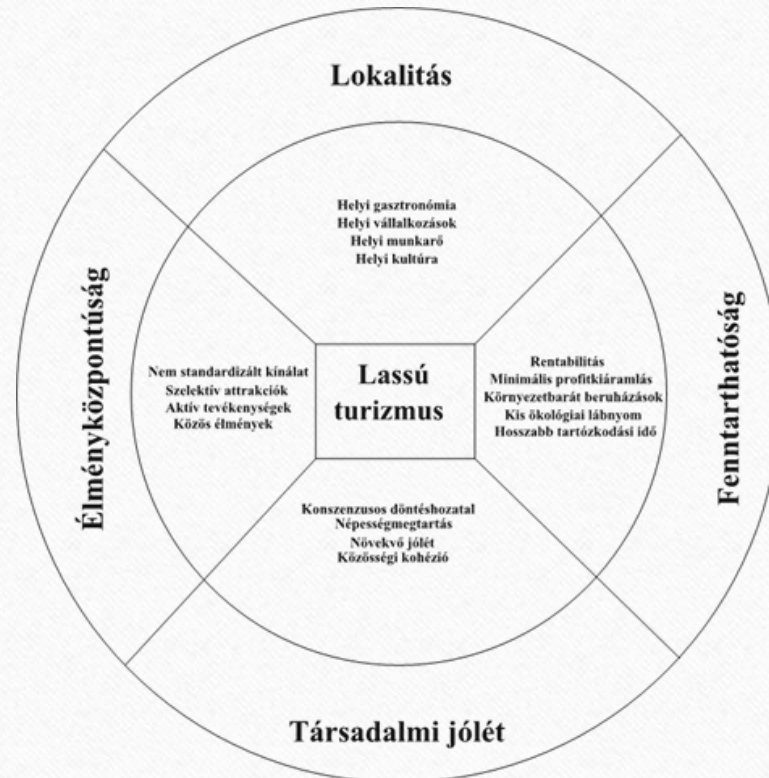
- *A boldogság a siker kulcsa, és nem fordítva, valamint szükséges a távolabbi piacokon közösen megjelenni a desztinációknak (26.).*
- *A kísérleti laborokban rendelkezésre állnak a stratégiák, narratívák, eszközök, amelyeket megfelelően kell alkalmazni a fejlesztendő desztinációra (27.).*
(Kovács & Nagy-Szász, 2023)

ÚJ TURIZMUS 27 TÉTELE

- A fenti összefoglalás **egy erőteljes szemléletváltást** feltételez a jövő desztinációt fejlesztő és menedzselő szakemberek részéről is, teljesen **új gondolkodásmódot, akciókat és reakciókat** kell előtérbe helyezni.
- A **turisták egyre több élményt digitálisan élnek át először**, ezzel is versenyezni kell a valóságnak.

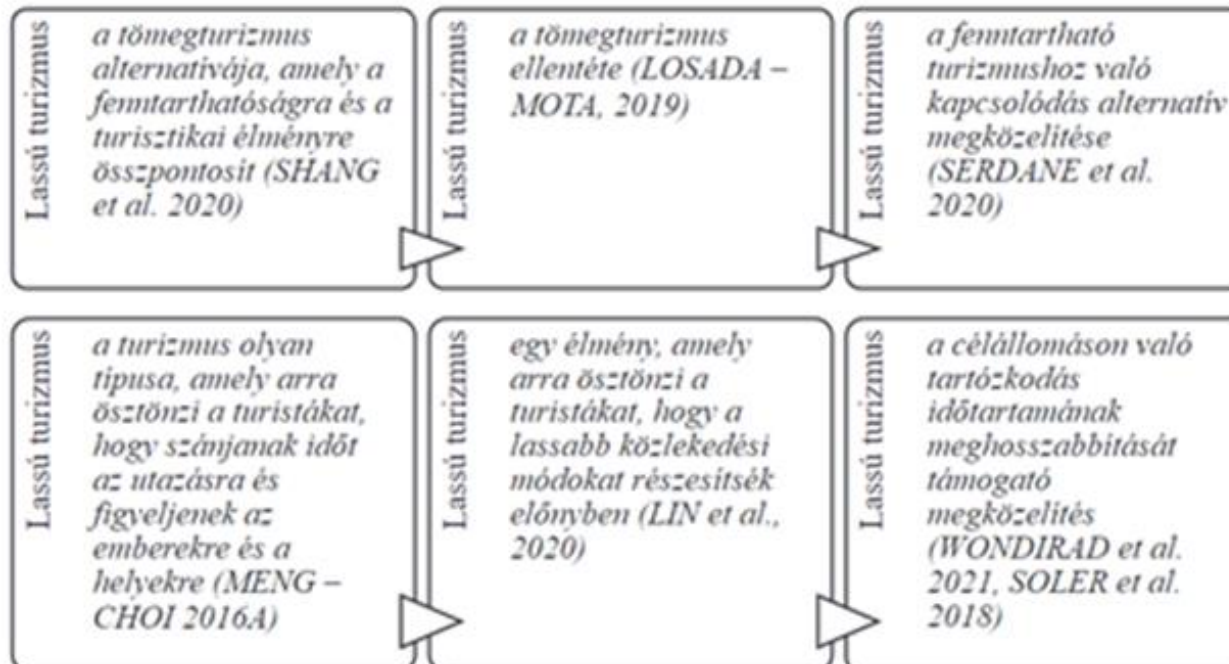
LASSÚ TURIZMUS

- A lassú turizmus modelljét, amely 4 alappillérén nyugszik, Pécsek Brigitta (2014) alkotta meg, amelyben a lokalitás, az élményközpontúság, a fenntarthatóság és a társadalmi jólét jelenik meg (Pécsek, 2014).

LASSÚ TURIZMUS

A lassú turizmus definíciói

- Balaban és Keller (2023)

Fenntartható turizmussal való azonosság

Fő kritériumok	Felelősségteljes turizmus	Lassú turizmus	Új turizmus
Társadalmi, környezeti és gazdasági fenntarthatóság	Teljes egészében	Teljes egészében	Teljes egészében
Új szemléletű marketing	Részben	Részben	Teljes egészében
Rövidebb távok, környezetbarát utazási módok	Részben	Teljes egészében	Részben
Helyi gazdaság erősítése	Teljes egészében	Teljes egészében	Teljes egészében
Autentikus élmények	Részben	Teljes egészében	Részben
Edukáció	Teljes egészében	Teljes egészében	Teljes egészében
Új szemléletű desztinációfejlesztés	Részben	Teljes egészében	Teljes egészében
Helyi közösség erősebb bevonása	Teljes egészében	Teljes egészében	Teljes egészében

Következtetés

- A kutatásaim alapján a legnagyobb mértékben a lassú turizmusban jelenik meg a 3 közül, és az elmúlt évek válságai által kikényszerített új turizmus is ezt az irányt vetíti előre.
- Tehát vélhetően azok a desztinációk, amelyek zászlajukra tűzik a fenntarthatósággal párhuzamosan a lassú szemlélet kialakítását is, a jövő tudatos turistái számára is megfelelő desztinációk lehetnek.

Források

- Balaban, E., & Keller, K. (2023). A lassú turizmus szakirodalmi áttekintése. *Turizmus Bulletin*. doi:10.14267/TURBULL.2023v23n2.5
- Gonda, T. (2022). Alternatív turizmus (Digitális kiadás). Budapest: Akadémia Kiadó. doi:10.1556/9789634547686
- Goodwin, H. (2011). Taking Responsibility for Tourism. Forrás: <https://haroldgoodwin.info/responsible-tourism/>
- Kovács, B., & Nagy-Szász, I. (2023. április 22). Újturizmus receptje: összetevők 27 tételben. Ausztria. Letöltés dátuma: 2023. szeptember 10, forrás: <https://www.good-deal.at/turizmuskocka-27tetelben/>
- Lengyel, M. (2008). *TDM működési kézikönyv*. Budapest: Heller Farkas Főiskola.
- Pécsek, B. (2014). Gyorsuló idő, lassuló turizmus: a lassú turizmus modellezése. (2014). Budapest: Magyar Turizmus Zrt. Letöltés dátuma: 2020. október 31, forrás: <https://mtu.gov.hu/documents/prod/TB2014-1-teljeskiadvany.pdf>
- World Tourism Organization. (2000). *A fenntartható turizmus fejlesztése - Irányelvek a turizmus tervezőinek és szervezőinek*. Budapest: Geomédia Kiadó Rt

Köszönöm szépen a
megtisztelő figyelmet!
